

cunctis saltem dominicis diebus, et festis solemnibus sermonem ad populum habere de rebus divinis, eique explicare, quæ ad æternam salutem omnibus sunt necessaria (2). Huc etiam referatur manus nunciandi festos dies, indulgentias, jejunia, et cetera, quæ emergerint, Ecclesiæ præcepta, ne populi ignorantia violentur (3).

(1) Vide Benedictum XIV *Constit. Etsi minime* 42 tom. 1 ejus *Bullar. pag. 67 ed. cit.*

(N. S. Synod. Hispalens. an. 1512 cap. 1; *Constitut. Apostolici Ministerii* §. 11.)

(2) Conc. Trident. *Sess. 5 cap. 2 de Reform.* Quæ concio à Parocho habenda est inter missarum solemnia, recteque ostendit Card. Bona *Rerum liturgic. lib. 2 cap. 7 §. 7 pag. 159 et seq. tom. 3 ed. Taurin. 1753.* morem hunc semper obtinuisse, ut *proxime post Evangelium sermo, sive homilia, vel tractatus ad populum haberetur.* Vide *Constitutionem Apostolici ministerii*, 54, Innocenti XIII, *pag. 258 tom. 11 Bullarii*, editam pro regnis Hispaniarum, quam postea confirmavit Benedictus XIII. *Constit. In supremo militantis* 31 *pag. 550 eodem loco*, ubi animarum pastores suas has partes implere jubentur, quamquam exiguum habeant populi numerum, et quamquam per annuos concionatores satis huic rei consultum videatur.

(3) Conc. Trident. *post sess. 25 de Reform. in decreto de delectu ciborum, jejuniis, diebus festis.*

92. Denique eorum etiam est administratio sacramentorum. Quare Lateranense Concilium (1) non modo sancivit, ut Christiani omnes in Paschate à proprio Parocho Pœnitentiæ, et Eucharistiæ sacramenta suscipiant, sed etiam Tridentinum (2) monuit, ab eo solo, exceptis Confirmatione, et Ordine, generatim licite suscipi sacramenta. Sed nunc, cum privilegia Regularium, et frequentes Episcoporum concessionibus quam plures extraordinem sacramentorum ministros induxerint, ab iis etiam, modo se contineant intra fines concessionis, ea probe suscipiuntur; et jus Parochorum redactum est ad Paschalem communionem, ad viaticum, ad Extremam unctionem.

(1) *Conc. Trident. cap. 12 de Pœnitent. et remiss.*

(2) *Cap. 15 Sess. 24 de Reform.*

(N. S. Parochos intra duos ab obtenta possessione menses, publicam fidei professionem teneri in manibus Episcopi emittere, Syn. Trid. *jussit, Sess. 24 de Ref. cap. 12*; id quod jam olim constituerant concilia nostra Tolet. IV, *can. 27, alias 26*, et Tolet. XI, *can. 10.*)

Jam vero ex allatis, aliisque propriis Parochorum officiis recte colligi datur, Parochos residentia sibula obstringi: et quidem, ut explicat II Syn. Prov. Neap. *tit. 9 cap. 4, Aut in œdibus parochialibus Parochi inhabitent, vel intra Parochiæ suæ fines, si parochiales œdes nullæ fuerint.* Eadem pro Hispania disciplinam observare jussit Syn. Tolet. an. 1565

Act. 2 *Reformat. cap. 26: Parochiarum Rectores continuam habitationem intra Parochiam habeant; et in eo Parochiæ loco, qui ad administranda Sacramenta, et Altaris, Ecclesiarumque ministerio sit aptior; et domum incolant propinquam: Syn. Valent. ejusd. an. Sess. 1 tit. 1 cap. 6, et in eo Parochiæ loco, quo Parochiam inter se dissiti commode adire, et unde Parochus haud difficulter Sacramenta fidelibus ministrare possit: Syn. ead. Tolet. *ibid. Cap. 27.* Neque ultra bimestre longius abesse ipsis permittitur: ita tamen ut quancumque eos, causa prius per Episcopum cognita, atque probata, abesse contigerit, Vicarium idoneum, ab ipso Ordinario adprobandum, cum debita mercedis adsignatione relinquunt: Syn. Trid. *Sess. 23 Ref. cap. 1.* Atque eos nisi obtenta licentia, de Parochia discedere non permisit laud. Syn. Tolet. *ibid. Cap. 25* sub pœna amissionis fructuum. Quinimmo ipsos ad personalem residentiam constrinxit sub eadem pœna Jus Hisp., (*Leg. 2 Tit. 15 Lib. 1 Novis. Compilat.*)*

De beneficiariorum residentia generatim, aliqua lib. 2 tit. 14 observabimus.

Huc denique pertinet novissimi Concordati (art. 25) verba, quæ sic se habent:

•Coadjutores et ceteri parochiarum administrati, cunctique clerici sacris ruralibus œdiculis, sanctuariis, oratoriis, Sacellis publicis, vel Ecclesiis non parochialibus inservientes, per proprium unius cujusque territorii Parochum dirigentur, eique in omnibus subjaceant, quæ ad cultum et religioſas funciones referuntur. •

93. Ceteri Clerici generatim satisfacere debent oneri, quod conjunctum est beneficio, quo fruuntur. Quidam eorum præpositi sunt sacellis, hospitalibus, aliisque locis, et hi curam gerunt præfecturæ, quam exercent, suisque fruuntur juribus ac privilegiis, et Capellani, Rectores, Gubernatores appellantur. Quidam autem nullum habent onus, præter quotidianam recitationem divinarum precum, quas officii nomine comprehendimus, et hi simplex beneficium habere dicuntur.

TITULUS IV.

QUIBUS MODIS POTESTAS ORDINIS ACQUIRATUR.

1. ORDINIS POTESTAS CONSECRATIONE, VEL ORDINATIONE ACQUIRITUR.

4.

Omnes clericorum gradus, et officia, atque universam singulorum potestatem sumus persequuti; proximum est ut videamus, quemadmodum ipsi hanc potestatem consequantur. Initium capiemus à potestate ordinis, quam clerici acquirunt vel consecratione, vel ordinatione. Consecratio ad Episcopos, ordinatio ad sacerdotes, ceterosque clericos pertinet.

SECTIO I.

DE CONSECRATIONE EPISCOPORUM.

2. RITUS IN EPISCOPI CONSECRATIONE OBSERVANDI.—3. QUIS EPISCOPIUM CONSECRAT?—4. QUANDO FACIENDA SIT CONSECRATIO, EJUSQUE VIS.

2.

Episcoporum consecratio manibus impositis, et Divino invocato Spiritu maxime perficitur; quamquam et alii ab Ecclesia ritus, ac cæremoniæ adhibeantur (1). Nam recitatis initio literis Cancellariæ Apostolicæ de collato Episcopatu, consecrandus præstare debet Romano Pontifici juramentum obedientiæ, et fidelitatis, conceptum verbis S. Gregorii VII (2); deinde examen conficitur, super electi humeros, atque cervicem imponuntur codices Evangeliorum, recitantur preces, funditur benedictio, caput, et manus sacro chrismate unguuntur (3), tum benedicuntur (nisi hæc omnia primum benedicta fuerint) baculus pastoralis (4), annulus (5), mitra (6), chirothecæ (7). Accipit etiam Episcopus, antequam consecretur, crucem, quam antepectus gestat (8).

(1) Vide Pontificale Romanum *tit. 15 de Consecratione electi in Episcopum pag. 169 tom. 1 ed. Catalani Romæ 1758*, ubi cuncta hæc, quæ recensimus, ordine referuntur, ritusque omnes describuntur consecrationis; et vide etiam canonem Concilii Carthaginensis IV. apud Gratianum *can. 7 dist. 25*, ex quo hodierna consecrationis forma profluxit.

(2) Forma hæc juramenti habetur *in cap. 4 de Jurej. eaque comprehenditur septem articulis, quibus nunc duo alii adduntur. De hujus sacramenti antiquitate, et æquitate videndus Zaccaria *Dissert. de Reb. ad histor. atque antiq. Eccles. part. dissert. 15. tom. 2 pag. 264 et seq.**

(N. S. In Hispania novis electis Episcopis juramentum exigendum est de Regum juribus, et rebus non invadendis, et hoc priusquam administrationem suscipiant: *Leg. 1 Tit. 5 Lib. 4 Novis. Compilat.*; et in Indiis, de non usurpando Regio Patronatu: *Leg. 1 Tit. 7 Lib. 1 Recop. Ind.*; *quod vel ante vel post consecrationem emittunt.*

Postremo hic animadvertere lubet, Indiarum Episcopos non posse nisi in illis consecrari Regnis; *Reg. Decret. 19 Aug. an. 1645, et 11 Febr. 1644.* * (Contra hæc tamen stare videtur hodierna praxis.) * Possunt tamen ab uno inaugurari Episcopo, et duobus assistentibus Abbatibus, vel qui dignitate fulgeant Ecclesiastica. Si promoti, certiores de primo navium transitu ad eas partes, profectionem procrastinaverint, amittunt fructus Dignitatis usque ad adventum, et Ecclesiæ suæ fabricæ adjudicantur: *Constit. Gregorii XIII 28 Febr. an. 1568, ad supplicationem Philippi II edit.*

(5) Sacra unctio neque in Episcoporum consecratione, neque in Presby-

terorum ordinatione nunc à Græcis adhibetur, licet olim adhibita fuisse videatur. Confer. Menardum *in lib. Sacrament. S. Gregorii not. 777 et 784 col. 516 et 526 to. 5 opp. S. Gregorii ed. Maur. Paris. 1705. Hallier de Sac. elect. par. 2 sect. 8 cap. 10 art. 1 et seq. Catalanum in Pontific. Roman. tom. 1 tit. 12 §. 1 pag. 122 et tit. 15 §. 22 pag. 202.* Est tamen Decretalis Innocentii III *in cap. unic. de Sac. unct.* qua etiam Græci unctionem hanc adhibere jubentur; sed vide hujus Decretalis explanationem apud Gonzalez, et vide Giraldum *Expos. jur. Pontific. part. 1 sec. 5, tom. 1 pag. 72.*

(4) Baculi pastoralis meminit antiquus Ordo Romanus, et meminit Concilium Toletanum IV. *can. 23 Delect. Actor. eccl. univ. col. 497 t. 1.* Et hinc animadvertit Joannes Morinus *de Sac. ordin. part. 5 exerc. 2 cap. 2 num. 5*, ritum hunc esse antiquissimum. Vide Jacobum Goar. *in Not. ad Ritual. Græc. pag. 513 ed. Paris. an. 1647.* Illud hic animadvertendum, quod Summus Pontifex non utatur baculo pastorali, tum propter historiam, tum propter mysticam rationem, ut inquit Innocentius III. *in cap. unic. de Sac. unct.* Intellegit Innocentius historiam, quam narrat Innocentius Augustodunens. *Serm. de Ss. Petro, et Paulo*, ac Petrus Cluniacensis Abbas *lib. 1 ep. 2 de S. Petro*, quem ajunt baculum tradidisse S. Eucherio primo Trevirensium Antistiti, à quo per illum S. Maternus ejus socius ad vitam revocatus est. Vid. Cironium *in Paratit. ad Decret. Gregorii IX tit. de Sac. unct. §. 6* Baculi significationem explicat Innocentius III *lib. 1 cap. 62 Myst. missæ tom. 1 opp. pag. 555 ed. an. 1575*; sed et jurisdictionem significat, et ideo Marinus Romanæ Ecclesiæ Diaconus, et Legatus in Synodo VIII Constantinopolitana *act. 7 col. 359 tom. 5 coll. Harduini Paris. de Photio inquit; tollite baculum de manu ejus; signum est enim dignitatis pastoralis, quod hic habere nullatenus debet.* Atque in chronico Novaliciensi apud Duchesnum *Hist. Fran. tom. 3 lib. 6 de Abbate exactorato* habentur hæc: *detestabilem Sarabaitam cepit, baculum fregit, atque superbum de sede dejecit.* De baculo pastoralis fusc scripserunt Joseph Vicecomes *de Appar. missæ lib. 5 cap. 41*, Andreas Saussajus *Panopl. Episc. lib. 2, Ciampinius Vet. monum. par. 1 c. 15 pag. 121 et seq. Georgius Liturg. Roman. Pontif. lib. 1 cap. 29, Catalanus Proleg. ad Pont. Roman. to. 1 c. 20 pag. 27 et tit. 15 §. 26 de Consecr. elect. in Episc. pag. 207.*

(5) Annulli etiam usum antiquissimum esse observat Morinus *loc. cit.*, quoniam ejus mentio est in vetusto Ordine Romano, *in cit. can. Concilii Toletani IV*, apud Surium *in vit. S. Borini die 3 Decembr. apud Isidorum Hispanensem lib. 2 de Offic. cap. 5 in Biblioth. Paris. tom. 10 pag. 205 ed. Paris. 1624.* Et licet Alcuinus, Amalarius, et Rabanus nihil de annulo dicant; tamen eorum silentium hoc tantum ostendit, non eamden ea de re fuisse omnium Ecclesiarum consuetudinem, quod recte observat Bona *Der. liturg. lib. 1 cap. 24 §. 15 pag. 248 tom. 2.* Vide Martenium *tom. 2 de Antiq. Eccl. rit. pag. 542 et 568.*

(6) De mitræ Episcopalis origine, et antiquitate non una omnium sententia est. Sunt qui eam antiquissimam, sunt qui circa sæculum X. inductam putant. Ego dubitari vix posse arbitror (quæ sententia est Cardinalis Bona *Rer. liturg. lib. 1 cap. 24 §. 14 pag. 251 tom. 2 ed. Taurin. 1749*) quin semper Episcopi, si non omnes, saltem aliqui, ornamentum aliquod capitis habuerint, cujus loco recentiori ætate mitra, qualis hodie est, adhiberi cœpit. Vide Bonam *loc. cit.* et Salam *in Not. Menardum in Not. ad Sacram. S. Gregorii not. 917 col. 557 tom. 5 opp. S. Gregorii ed. Maur. Paris. 1705, Martenium de Antiq. Eccl. rit. lib. 1 cap. 4 art. 1 num. 44, Mabillo-*
nium *Præf. in sac. 4 Benedict. part. 2 num. 162 tom. 6 pag. 65 ed. Venet.*

1758. Recte tamen observat Alexius Symmachus Mazochius in lib. *de Sanct. Neap. Eccl. Episc. cult. par. 3 c. 15 sect. 3 n. 2*, breviorē antea fuisse mitram, postea factam fuisse oblongiorē, uti nunc adhibetur. Plures hujusmodi mitræ una cum antiquissimo Baculo Pastoralī in hac mea Cathedrali Ecclesia Ananiensi servantur. Confer. Hermannum Dominicum Christianopolū *De S. Exuperantio Cingulanorum Episcopo cap. 2 §. 3 num. 67 seqq.*

(7) Vide Innocentium III. *lib. 1 de Myst. missæ cap. 10 pag. 522 tom. 1 ed. Coloniae 1575*. De antiquitate chirothecarum erudite disputat Cardinalis Bona *Rer. liturg. lib. 1 cap. 24 §. 12 pag. 247 tom. 2*, et Robertus Sala in *Notis ad eundem*.

(8) Monet Innocentius Cironius *Paratitl. in Decret. Gregorii IX. lib. 1 tit. 8 §. 18*, Episcopos in Concilio Constantinopolitano VIII. à cruce, quam gestant, fuisse appellatos. Innocentius III *lib. 1 de Myster. missæ cap. 55 pag. 551* inquit, Pontificem crucem gerere in pectore pro lamina, qua Hebraeorum Pontifex frontem exornabat. Vide Bonam, et Salam *loc. cit. §. 10 pag. 243*.

3. Olim Episcopum Metropolita consecrabat, Metropolitanam senior Episcopus provinciæ, ceteris tamen utriusque consecrationis causa ad Synodum vocatis, atque in principe vacantis Ecclesiæ templo congregatis. Ibi enim coram populo, atque cleero consecrationem absolvere oportebat (1). Hodie posteaquam Summo Pontifici sunt reservatæ Ecclesiæ cathedrales, vel ab ipso, vel ejus mandato fiunt Episcoporum consecrationes. Episcopi, qui Romæ consecrationem accipiunt, aut ab aliquo Cardinali, aut ab aliquo ex quatuor majoribus Patriarchis, qui in Urbe commorantur, mandato Summi Pontificis consecrandi sunt. Ceteri vero Episcopi, qui extra Urbem consecrantur, suo arbitrio Episcopum eligunt, cui datur mandatum Apostolicum, ut eorum consecrationem absolvat, vel in ipsa, cui præesse debent, Ecclesia, vel saltem in provincia (2).

(1) Vide Gratianum *dist. 64, 65, 66*, et *Decretales in cap. 9 de Temporal. ordinal.*

(N. S. *Partitarum jure*, in Metropolitana Ecclesia consecratio fieri debebat: *Leg. 28 tit. 5 Part. 1.*)

(2) Consule Benedictum XIV *in Constit. In postremo 64 §. 16 pag. 508 tom. 4 ejus Bullarii ed. Romæ 1758*, et Pontific. *Rom. tit. 15 §. 2.*

4. Tres adhibentur Episcopi in consecratione (1); ea peragenda est die dominico, post actum superiori Sabbato jejunium, effusasque preces (2), hora tertia, qua scimus, Spiritum Sanctum è cælo in Apostolos delapsum. Tempus consecrationi præfinitum est trium mensium, quibus elapsis, si Episcopus consecrari neglexerit, perceptos fructus amittet, atque etiam Ec-

clesia privabitur, si tres alios ultra menses consecrationem protraxerit (3). Consecratus vero acquirit ordinis potestatem (4), quam tamen Metropolita, et Patriarcha solum post acceptum pallium exercere possunt; ejus matrimonium cum Ecclesia consumatum efficitur (5), et vacant beneficia, quibus ipse antea fruebatur (6).

(1) *Cap. 6. et 7 de Temp. ordinal.* Num ad vim consecrationis necessaria sit præsentia trium Episcoporum, magna inter Theologos, et Canonistas disputatio est. Morinus *de Sacr. ordin. par. 3 exerc. 4 cap. 2*, et Tournely *de Sacram. Ord. pag. 453 ed. Paris. an. 1729*, consecrationem sine tribus Episcopis absolutam plane irritam esse arbitrantur. Sunt qui eam firmam, ratamque habent, si unus tantum adhibitus est Episcopus cum venia Summi Pontificis, eaque est opinio Aurelii Piette *Theol. quæst. de Sacram. Ord. par. 6 quæst. 13 §. 1 et 2*; contra sunt alii, qui consecrationem ab uno Episcopo absolutam illicitam quidem, non tamen irritam existimant, atque ita sentiunt Cabassutius *Notit. Eccl. sæc. IV. in not. ad can. 4 Nicæn.*, Juenin *de Sacram. diss. 9 de Ord. in spec. quæst. 1 de Episcop. cap. 4*, Christianus Lupus *Append. ad can. 4 conc. Nicæn. t. 1 opp. pag. 241 et seq. ed. Venet. an. 1724*, Thomassinus *Vet. et nov. Eccl. discipl. par. 2 lib. 2 cap. 12 per tot.*, Bocat *to. 5 de Ord. inst. disp. 6 sect. 6 punct. 2 pag. 443*. Van-Espen *in Jus. Eccl. par. 1 tit. 15 de Consecr. Episc. cap. 1 n. 7 et seq.* Hallier *de Sacr. ordin. par. 2 sec. 5 cap. 2 art. 2 per tot.* et præsertim §. 3, Cardinalis Gottus *Theolog. tom. 15 quæst. 5 de Episcopat. dub. 4 §. 1 et 2*, Catalanus *ad Pontif. Roman. to. 1 tit. 13 pag. 198 et seq.* Quæ postrema opinio similior veri esse videtur; et certe in sacra antiquitate non desunt exempla Episcopatum consecrationum, quæ ab uno Episcopo factæ sunt, et hæc quidem illicitæ, non tamen irritæ judicantur. Neque vero Sedes Apostolica interdum ex justa causa hujusmodi consecrationes ab uno tantum Episcopo absolvi permitteret, præsentibus duabus, tribusve Dignitatibus, si ad earum vim tres Episcopos omnino necessarios esse arbitraretur. Consule Benedictum XIV. *de Synod. dioces. lib. 13 cap. 13 n. 2 et seq.* et Cotelerium *in Constit. Apost. lib. 3 cap. 19 tom. 1 PP. Apost. pag. 292 ed. Amstelædami 1724.*

(2) In illis tamen Ecclesiæ primordiis Episcoporum consecrationes quolibet die fieri consuevisse tradit Pagius *in Baronium an. 67 n. 18 pag. 649 tom. 4 ed. Lucæ*. Certe disciplinæ, quæ nunc viget, antiquitas educi non potest ex Decretali, quam Gratianus in *can. 1 dist. 75* adseribit Anacleto Pontifici, et qua sanctum est, ut Episcopi consecratio die Dominico peragatur, nam hæc Decretalis prodiit ex officina Isidori Mercatoris.

(3) Concil. Trident. *Sess. 23 cap. 2 de Reform.*
(N. S. Altamen Alph. Sapiens sex menses, à confirmatione computandos, adsignat *Leg. 27 tit. 5 Part. 1.*)

(4) *Cap. 15 de Elect.*

(5) *Cap. 2 de Transl. Episc.* Fallitur Van-Espenius *in Gratianum can. 11 cap. 7 quæst. 1*, et falluntur ceteri, quorum animis eadem hæret sententia, quod Innocentius III. *in cit. cap. 2* spirituale hoc conjugium Episcopi cum Ecclesia sua ex falsa Decretali Evaristi Pontificis *in laudato can. 11* arripuerit. Nam hujus matrimonii diserte meminerunt antiqui Patres, nimirum S. Cyprianus, Patres Concilii Alexandrini anni 339, S. Siricius, seu S. Inno-

centius, S. Ambrosius, S. Hieronymus, atque alii, quos enumerat Blascus de Coll. canon. Isidor. Mercator. cap. 8 num. 2 pag. 77. Vide etiam eundem Blascum loco indicato not. 6, et cap. 10 num. 2 not. 1 pag. 120, qui solide, verere defendit Innocentium III, qui hoc spirituale vinculum fortius, quam carnale esse dixit.

(6) Cap. 6 §. Cum vero de Elect.

SECTIO II.

DE PRESBYTERORUM, ET ALIORUM CLERICORUM ORDINATIONE.

5. RITUS IN PRESBYTERORUM, ALIORUMQUE CLERICORUM ORDINATIONE OBSERVANDI.—6. TEMPUS, ET LOCUS ORDINUM CONFERENDORUM.—7. NEMO PER SALTUM PROMOVENDUS.—8. ORDINUM INTERSTITIA.—9. ORDINANDI TITULUS.—10. ET EXAMEN.—11. EPISCOPUS ALIENUM SUBDITUM ORDINARE PROHIBETUR SINE LITERIS DIMISSORIIS PROPRII EPISCOPI.—12. PENA EPISCOPI ORDINANTIS, ET CLERICI ORDINATI SINE HIS DIMISSORIIS.—13 ET 14. QUI EPISCOPUS ORDINES CONFERRE DEBEAT.—15. ETAS ORDINANDORUM.

5.

Plures etiam cæremonias adhibet Ecclesia in Presbyterorum ordinatione. Præcipuæ sunt ordinandis manus imponere, preces super eos recitare, divinum Spiritum invocare, illorum manus oleo cathecumenorum inungere, vasa demum tradere pro sacrificio. Diaconis quoque, dum ordinantur, manus imponit Episcopus (1) funduntur preces, Evangeliorum libri traduntur. In ordinatione Subdiaconorum, Acolytorum, ceterorumque clericorum traduntur instrumenta, quæ ordinis cujusque sunt propria (2), missisque precibus eorum ordinationis perficitur (3).

(1) Diaconis tamen solus Episcopus manus imponit, uti habetur in Pontificali Romano tit. 2. §. 8 pag. 115 tom. 1 ed. Catalani, Presbyteris Episcopus una cum adstantibus Sacerdotibus; uti ipsum habet Pontificale Romanum tit. 12 §. 6 pag. 129. Verum manuum impositio, quam alii Presbyteri faciunt, solemnitate, non necessitate est. Vide Catalanum in utrumque locum.

(2) Ita Subdiaconus accipit calicem vacuum, et patenam similiter vacuum, Acolytus cæroferarium cum cæro, et urceolos vacuos, Lector librum epistolarum, Exorcista librum exorcismorum, Ostiarius claves, et funem campanarum. In Subdiaconatu, atque in minoribus Ordinibus nulla adhibetur manuum impositio, et plane mendosa est vulgata lectio in cap. 1 de Sacram. non iteran., ubi Innocentius III, etiam in Subdiaconatu manuum impositionem desiderare videtur. Jampridem enim observantur viri eruditi, præsertim Antonius Augustinus, et Emmanuel Gonzalez in Not. ad d. cap. 1, loco Subdiaconatus legendum esse Diaconatum. Græci tamen manuum impositione Subdiaconos, et Lectores ordinant, uti habetur in VII. Concil.

Œcumenico can. 14 tom. 4 col. 496 coll. Harduini. Ritus hunc Græcorum à Latinorum ritu diversum in ordinatione Subdiaconorum, atque Lectorum, vid. in Euchologio Goarii p. 253 et 244 Paris. 1647, et 1647, et in codice Liturgie. Assemanii lib. 8 par. 2 pag. 54 et seq.

(3) Vid. Pontificale Roman. par. 1 tit. 4 et seq. pag. 74 et seq. tom. 1 ed. Cathalani Romæ 1753, Concil. Carthaginense IV apud Gratianum can. 16 et seq. dist. 25. Eugenium IV in decreto Conc. Florent. apud Labbæum tom. 18 col. 22. * V. quæ ad lib. 2, tit. 2, sect. 6 addemus.

6. Dignus ordinatione locus est Ecclesia cathedralis, illaque certis, stisque diebus fieri debet (1). Majores ordines die Sabbati in omnibus quatuor anni temporibus (2), ac Sabbato sancto, et Sabbato ante Dominicam Passionis (3) inter Missarum solemniam conferuntur. Qui extra statuta tempora sacros ordines suscepit, eorum muneribus fungi (4), et Episcopus, qui in illam legem peccavit, ordines conferre prohibetur (5). Minores autem ordines quolibet die festo de præcepto etiam extra missam, sed ante meridiem conferuntur (6); tonsura autem quocumque loco, hora, die.

(1) Conc. Tridentinum Sess. 25 cap. 8 de Reform. Cum ab ethnicis vexaretur Ecclesia, etiam in privatis ædibus ordinationes peragebantur. S. Cyprianus Ep. 45, 52, 68 pag. 59, 66, 112 ed. Rigaltii Paris. 1666. Sed post ea tempora constitutum est, ut publice in Ecclesia, atque inter Missarum solemniam fierent, et ideo primum catechumeni ejiciebantur. Conc. Laodicenum can. 5 apud Labbæum tom. 5 col. 1531 ed. Venet.

(N. S. Nemo est qui nesciat ordinationes Sacrorum Ministrorum fieri olim solitas palam, et in totius populi conspectu, ut sit ordinatio justa, et legitima, quæ omnium suffragio, et judicio fuerit examinata: Cypr. Ep. 68. Id ipsum innuit Theophilus in Commonit. Can. 6, quum adserit, ordinationes habitas in media Ecclesia, id est, adstante universo fidelium cœtu. Etenim christiano populo, cui noti magis sunt ordinandorum mores, jus inerat scrutinii, seu examinis, vi cujus repellere poterat, quos noverat indignos: Syn. Bracar. II Can. 5. Eandem disciplinam confirmavit Syn. Chalced., decernens Can. 6, neminem nisi manifeste in Ecclesia, aut in Martyrio ordinandum; et Leo P. Epist. ad Dioscor., quum ait, quod Sacerdotialis, vel Levitica ordinatio sub lege Divini officii substituitur.

Itaque per decem priora Ecclesiæ sæcula nullibi, nisi in maxima Sedis Episcopalis Ecclesia, ministrantibus clericis, plebeque præsentem, sacræ Ministrorum inaugurationes agebantur. At sæculo XI cœperunt Episcopi privatas ordinationes peragere, ut observat S. Antoninus in Summa Part. 3 Tit. 14 Cap. 16 §. 17, videlicet, moribus inductum esse, ut Episcopi possent, in qua maluerint Ecclesia, ordinationes celebrare.

Verum Tridentina Synodus, veterem intendens restituere ordinandi morem, decrevit Sess. 25 Ref. cap. 8, ut sacræ ordinationes in Cathedrali Ecclesia, vocalis, præsentibusque ad id Ecclesiæ Canonicis, publice celebrentur; si autem in alio Diœcesis loco, præsentem Clero loci, dignior quantum fieri poterit Ecclesia adeatur. Id quod constituit dein S. Carolus Borrom. in Concil. Mediolanen. IV, et confirmavit Innocentius XIII in præf.